

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-89 РЕДАКЦІЯ: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81	„Krakauer Nachrichten“ — Tageszeitung. Administration; Reichsstrasse 34. Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7.	ПЕРЕДПЛАТА в краю і закордоном: місячно . . . . . 6 зол. Курс 1 нім. марк — 2 зол. 5 чеських корон — 1 зол.
--	---	---

Успіхи нім. повзів в Африці

БЕРЛІН, 27. II. — Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає: Одно німецьке підводне судно повідомило про затоплення одного ворожого озброєного торговельного корабля містоти 8.000 тон. Інше підводне судно захопило англійське сторожеве човно й узяло кількох полонених. На морі на південний схід від Англії німецьке швидкоплавне судно затопило англійський нищильник. На лібійському побережжі на південний схід від Аджедабії ранком 24. II зударилися німецькі й англійські змоторизовані стежні частини. Знищено багато англійських вантажних самоходів, в тому багато авіанісних самоходів, забрано полонених. З німецького боку не було ніяких втрат. Пополудні 24. II. німецькі боеві літаки обкидали бомбами в одній пристані Кирена-

їки два великі торговельні кораблі, що згоріли, та влучно поцілили портові уладження. Німецькі ловецькі літаки зістрілили над Мальтою один літак типу Еррикен. Боеві літаки успішно бомбардували минулої ночі важні военні об'єкти й портові уладження в Галі, Гервичі й Гріт Ярмавті, летовища у Східній Африці, фабрики зброї в Айпсвичі та Норвичі. Підчас невдачного ворожого налету на побережжя Каналу німецькі ловецькі літаки зістрілили 3 англійські літаки. Ворог скинув минулої ночі в багатьох місцях Західньої Німеччини безпально розривні й запальні бомби, що спричинили незначні шкоди. Пожежі негайно погашено. Протилетунська артилерія зістрілила один ворожий літак.

На порозі місяця березня

Краків, 27. лютого 1941

Рік-річно віддавна відобравав місяць березень у нашому національному житті важну роль. Тому то й бажаємо цього року, вже на порозі березня присвятити йому кілька хвилин уваги. Робимо це для пригадки і в ім'я збереження та продовження в теперішніх відносинах цінної національної традиції. Отже: місяць березень усе був у нас від 80-ти років присвячений святкуванню роковин народження і смерті найбільшого українського національного поета Тараса Шевченка та популяризації його духової спадщини. Тому то в березні місяці поширювали в нас давніше масово популярні видання Шевченкових творів, а також його життєписів і пропагандивних брошур про значіння Шевченка для українського народу.

З часом цей добрий звичай поширювання Шевченківських видань у місяці березні поширився і на інші українські, зокрема на літературні та популярні, видання. По великій війні березень був у нас знаний як місяць *дешевої книжки*. Всі видавництва і всі книгарні знижували ціни на різні книжки і вони розходились масово в народ. Попит на книжку в тому місяці був дуже великий.

У місяці березні вся українська преса публікувала багато цінного матеріалу про Шевченка, про нові видання, йому присвячені, і таким чином побільшувала навіть тираж, бо за тими матеріалами все був великий попит. По цілому краю котився гомін концертів і святочних академій у честь Шевченка. Промовці та прелегенти пошукували за новими матеріалами про найбільшого національного поета і пильно використовували всі нові опубліковані матеріали. Всі ці імпрези згідно з традицією були готовані в пресі. Преса найбільше причинялась до поширювання культу Шевченка, а в парі з тим і до поширення друкованого слова взагалі. Бо через пресу саме йшла пропаганда за поширюванням дешевої книжки. А поширювання друкованого слова саме в місяці березні, себто шевченківському місяці, є найкращою формою культу Шевченка, бо ніхто сильніше не прагнув і ніхто завзятіше не боровся за освіту для свого народу як Шевченко. Для нього ідеалом було не тільки соціальне розкріпощення українського народу, але й політичне та духове його визволення з темряви неволі і тьми.

Думаємо, що у нинішніх наших відносинах і при нашому положенні в Генерал-Губернаторстві мусимо гідно продовжити культ Шевченка, навіязуючи до недавньої, ще вчорашньої традиції, та згармонізувати з ним так тісно і без того звязану справу поширення доброї і дешевої української книжки та національної преси. Про підготування відповідного запасу книжок для масового поширення подбає Українське Видавництво. Воно й проголосить про це своєчасно в пресі відповідний комунікат.

Про поширення української національної преси, зокрема єдиного щоденника, повинні подбати всі свідомі ваги й значіння преси українські громадяни в Генерал-Гу-

Фірер у 80-ліття 6. царя Болгарії

БЕРЛІН, 27. II. — Канцлер Гітлер переслав сердечні побажання колишньому цареві Болгарії, Фердинандові, з приводу 80-ліття його уродин. БЕРЛІН, 27. II. — Міністр закордонних справ фон Рібентроп переслав gratуляційну телеграму Його Цісарській Величності 6. болгарському королеві Фердинандові, що саме скінчив 80 літ.

Колишній цар Болгарії, Фердинанд, князь Саксен-Кобург, святкував у середу

80-ліття своїх уродин в повному здоров'ї й силі. Він уродився 28. II. 1861 р. у Відні. В 1887 р. національне зібрання Болгарії вибрало його удільним князем. В 1908 р. проголосив він самостійність Болгарії і прибрав титул царя. У світовій війні в 1915 р. виступив він по боці центральних держав. У жовтні 1918 р. зрікся він престолу на користь свого сина Бориса. Від того часу князь Фердинанд перебував в Кобургу, де студіює господарські справи. Колишній цар Болгарії є пруським полевим маршалом і приятелем Німеччини.

Зміни у французькому уряді

БЕРН, 27. II. — З Віші повідомляють, що у французькому уряді переведено зміни. Адмірал Дарлян став заступником прем'єра, міністром фльоти, закордонних і внутрішніх справ. Ген. Гуницгер став міністром крайової оборони, Бартелемі — справедливості, Бутіліє — фінансів і господарства,

Каціо — хліборобства. Барно, як член уряду, уповажнений вести німецько-французькі господарські переговори. Керманичем інформаційної служби іменували Поля Маріона, заступника державного підсекретаря в президії ради міністрів, колишнього співробітника Доріо в його журналі „Ліберте“.

Викрили англійський заговор у Болгарії

БУКАРЕШТ, 27. II. — Часопис „Курєр-туль“ повідомляє з достовірного джерела з Софії, що болгарська влада викрила заговор і арештувала понад 50 осіб, агентів ан-

глійської „Інтелідженс Сервіс“ і англійського посольства в Софії. Найдено сензаційні матеріали, які тепер досліджує болгарська військова й поліційна влада.

Новий англійський злочин

Затоплення французького корабля на еспанських водах

ПАРИЖ, 27. II. — В Байоні висіло 22 людей залоги французького вантажного корабля „Ле Кільвін“, що його підступно торпедувало англійське підводне човно в Біскайському Заливі. Погибло 17 моряків з кораблі. Атака на цей 3.181-тоновий

корабель мала місце недалеко Сан-Себастьяну, на еспанських територіяльних водах. Англії зовсім не журилося долею розбитків, в яким на допомогу поспішили два еспанські кораблі.

Мін. Іден приїхав до Анкари

АНКАРА, 27. II. — Бритійський міністр закордонних справ лорд Іден приїхав миттєвого візиту до Анкари. Ідена супрово-

дить шеф генерального штабу імперії Бил-Мета поїздки міністра Ідена — офіційні відвідини.

Бернаторстві і в цілій Німеччині. Поширення щоденника і збільшення його накладу — це рівнозначне зі збільшенням об'єму щоденника, збільшенням сітки кореспондентів, збагаченням його всесторонніми матеріалами про українське життя, про його світла й тіні, про життя в цілому світі, про нові напрямки і струї в житті народів і держав. Словом, відповідне використання березня для поширення преси — це поважний вклад в уgruntування та поглиблення української

культури. На сторожі всього нашого минулого, наших святощів і традицій, наших досягнень мусимо ставити живе слово згідно з духом великого Шевченка. Нехай же це друковане новочасне українське слово стане носієм променів світла і культури в якнайширші маси українського населення. Це особливо треба підкреслити у цьогогорічні 80-ті роковини смерті безсмертного Шевченка.

Румунія без англійців

(Від нашого кореспондента)

Букарешт, у лютому 1941.

День 16. лютого ц. р. був спеціально атракційним для населення румунського портового міста Констанци, положеного на високому березі Чорного моря: в той день відїздили з цього порту на турецькому кораблі „Ішмір“ члени британського посольства в Румунії разом із якоюсь соткою британських громадян-купців, промисловців та інженерів, які ще перебували в Румунії. На чолі цієї громади англійців відїздив з Румунії британський посол сер Рефінальд Гор, старий досвідчений дипломат, що його ім'я в останніх роках часто називали у зв'язку з політичними інтригами на Балкані. Не далі, як улітку минулого року, приїздили до нього за порадою і британський амбасадор у Москві Кріпс і його товариш із Софії, ба — навіть з Анкари. Сер Рефінальд Гор мав опінію одного з найліпших знавців вузьких і часто дуже кручених стежок балканської політики і тому не диво, що відігравав таку значну роль у британській дипломатичній акції на південному Сході. Однак його досвід під натиском подій показався досить половинним та уявним і британська теза використання балканських народів для своїх цілей завела на цілій лінії. Ось чому відїзд старого британського дипломата з Румунії має до деякої міри символічне значіння. Разом з англійцями покинули Румунію нечисленні колишні польські урядовці, які залишилися у Румунії після відїзду польського амбасадора Рачинського.

Про відїзд англійського посольства з Румунії говорилося уже давно. У вересні минулого року, коли провідник румунської держави ген. Антонеску проголосив новий напрям закордонної політики Румунії у тісному порозумінні з державами осі, англійське посольство приготувалося до відїзду і порадило всім британським громадянам виїхати з Румунії. Від того часу весь час кружляли погослови і називалися різні речинці відїзду. Однак тому, що відїзд британського дипломата був подуманий як політична демонстрація, сер Рефінальд Гор вибрав для цієї „демонстрації“ момент, коли на його думку на Балканах зарисувалося нове напруження відносин. Однак і на цей раз розрахунок був помилковий. Безпосередньо після відїзду англійського посольства з Румунії наспіла вістка про підписання болгарсько-турецького пакту про ненапад. Одночасно британський посол у Софії зложив заяву болгарському прем'єрові про свій замір виїхати з Болгарії. Таким чином і на цьому відтинку повстає можливість своєрідного „ексодусу“ британської дипломатії. Серед таких обставин відїзд британського посольства з Румунії є льогічним завершенням нового стану речей на Балканах: якщо це була демонстрація, то хіба демонстрація власної слабости і політичної поразки. Ніколи так яскраво не виявилась правда французької приповідки, як у цьому випадку: „неприсутні не мають правди“.

М. К.

Кардинал Фавльгабер гостем Папи

БЕРЛІН, 26. II. — Папа віддав до розпорядимости монахійського єпископа кардинала Михайла Фавльгабера свою літню резиденцію у Кастель-Гандольфо. Кардинал Фавльгабер має там замешкати, щоб підлічити своє сильно надірване здоров'я. Він має 72 роки і від 7-ох місяців хоріє на внутрішню недугу, що навіть частинно не до-

зволяє йому виконувати своїх релігійних обов'язків. Вже в грудні пропонували йому відпочинкову відпустку. Однак кардинал ще не прийняв запросин і не виїхав з Монахова. На випадок його виїзду заступатиме його єпископ Берліна гр. Конрад фон Прайзінг.

НОВИНА НА КНИГАРСЬКОМУ РИНКУ!

НАКЛАДОМ „УКРАЇНСЬКОГО ВИДАВНИЦТВА“ ПО'ЯВИЛАСЯ КНИЖКА

НАША ПРИРОДА

Написав Д-р Микола Бажалук.

Багато ілюстрований підручник природи до навчання молоді; 120 сторін друку, 122 ілюстрації в тексті. — Підручник зладжений за порами року: осінь, зима, весна, літо.

ЗМІСТ: Осінні праці селянина. На городі. Ярина. Як переховуємо ярину на зиму. Картопля або бараболя. Чому треба їсти ярину? Сад. Червоні овочі. Овочі ростини. Як переховувати овочі. Ліс. Поле. Озимина. Опадання ластя. Повітря. Вітер. Змій. Бальони й літаки. Осінні мряки. Водна пара й дощ.

ЗИМА: Зима на селі. Домашні звір'ята. Дріб. Голуби. Діти й звір'ята. Лід. Сніг. Сніг і ростини та звір'ята. Риби. Карась. Щука. Наше господарство. Опал. Світло.

ВЕСНА: Зміни в природі. Поворот перелетних птахів. Гнізда пташок. Горобець на варті. Крилатий ворог домашніх птахів. Насіння. Кільчення ростин. Комахи будяться. Домашні комахи. Людські галапаси. Жаба. Як садити цвітуть. Запилювання квітів. Сіножать. Бджола. Хрущ. Білох капустяник. Птиці — приятелі садів. Нищення хопти.

ЛІТО: Гарне літо. На полі й у гаю. Гризуни. Як їжаки господарять. Шпаки. Одуд. Мурашник. Що дають нам ростини. В гаю. Левади. Льон. Про землю та воду. Струмок. Дніпро. Море. Село. Місто. Наш край.

Ціна 2.50 зол., а разом з пересилкою 2.80 зол. Жадайте в усіх книгарнях! Книгарням нормальний опуст. — Висилаємо тільки за готівку або за післяплатою.

Замовляти: „УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО“, КРАКІВ — РАЙХСШТРАССЕ 34.

НОВІ УСПІХИ НІМЕЦЬКОГО КОРПУСУ В АФРИЦІ

РИМ, 27. II. — Головне Командування Італійської Армії подає:

На грецькому фронті не було ніяких важніших подій.

Літаки німецького летунського корпусу зістрілили біля Мальти один ворожий літак. 24. II. дійшло до боїв між німецьким корпусом і ворожими відділами на південний схід від Агадабі у північній Африці. Підчас боїв з англійськими панцирними кольонами німці знищили ворожі панцирні одиниці і вантажники з муніцією. Кілька англійців попало в полон. Німці не мали ніяких втрат.

Літаки німецького летунського корпусу успішно атакували заякорені кораблі, портові улаштування і військові об'єкти одної ворожої морської бази у Киренаці. Німецькі бомби поцілили і важко ушкодили два кораблі загальної містоти 8.000 тон. У порті бачили сильні вибухи й пожежі. Хороорі залоги завзято відбили ворога у Джірабубі і Куфрі.

У східній Африці з обох боків гарматний вогонь і дії скорих кольон біля Керен і єроїський спротив італійських відділів на схід від ріки Джуба даліше триває.

ЗЕМЛІ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ У НІМЕЧЧИНІ

БЕРЛІН, 27. II. — Міжнародна католицька пресова агенція подає, що на 45,124.510 гектарів хліборобського простору Німеччини, 703.516 гектарів (1,6 відс.) це власність церков, церковних установ та релігійних фондаций.

„СОЮЗ ЦІСАРСЬКОЇ ПОЛІТИКИ В ЯПОНІЇ“

ТОКІО, 24. II. — Нижча палата японського парламенту вже погодилася на створення організації „Тайсеї Йокуан Кай“ з „Союзу цісарської політики“. Згаданий союз став уже тепер прилюдною установою з річним бюджетом 8 мільйонів ен. Тепер вже не буде ніяких груднощів, щоб і сенат прийняв таку саму постанову. Токійські щоденники зазначають, що коли з кінцем лютого припиняться наради парламенту, організація „Тайсеї Йокуан“ стане доступна для найширших кругів населення. Це буде установа співпраці урядових чинників разом з чільними представниками нового політичного руху й представниками парламенту. Преса одностайно заявляє, що без огляду на те, чи „Тайсеї-Йокуан“ буде політичною або також аполітичною організацією, вона стане духовою опорою і творчим чинником нової Японії.

НІМЕЦЬКИЙ ЄПІСКОПАТ СОЛІДАРІЗУЄТЬСЯ З УРЯДОМ

БЕРЛІН, 26. II. Закордонна преса обговорює відозву катол. єпископату в Німеччині. У зв'язку з цим закордонні щоденники підкреслюють, що зі змісту пастирського листа ясно випливає, що німецький єпископат солідаризується з націонал-соціалістичним урядом Німеччини, а Католицька Церква активно підтримує внутрішню будову Німеччини. В багатьох містах, де передтим були непорозуміння між римо-католицькими організаціями й націонал-соціалізмом, наприклад у Мінхені, Бреславі та Кельні, тепер настала така приязнь співпраці, що міські ради ухвалюють поважні суми на віднову Божих домів.

Щоденник „Трібюн де Женев“ додає, що в порівнанні з давнішими часами пастирські листи дещо коротші, зате багатші змістом. Хоч боротьба Німеччини за свободу спричинює багато жертв, зате потім знайде багато плідної праці.

Нав'язуючи до цих вісток, закордонні кореспонденти підкреслюють, що в Богослужіннях у католицьких церквах у Німеччині беруть участь тисячі вірних, особливо військові.

Українська Служба Батьківщині

В увазі на те, що речинець добровільних зголошень до „Української Служби Батьківщині“ є дуже короткий (20. березня ц. р.), УЦК видав проводам УДК, Делегатур і референтам О. н. М. і Р. цілої краківської області такі доручення:

а) Подбати про якнайбільше розпропагування справи добровільного зголошування української молоді на теренах краківської області через свої найближчі Арбайтсамти (Уряди Праці) за посередництвом референтів О. н. М. і Р. до таборів праці „УСБ“.

б) Подбати про те, щоб був відповідний контингент добровільних зголошень української молоді до таборів „УСБ“, щоб оминути примусового втягнення української молоді до таборів польського „Баудінсту“.

в) Освідомити українську молодь про значіння фізичної праці, як виховного чинника, про завдання таборів праці, про видаїність праці і т. д. „В тій цілі (читаємо далі в обіжнику) доручуємо:

1. видати в тій справі обіжники до всіх КМ, УОТ, солтисів, вїтїв, Делегатур і Мужів Довіря Вашої округи;

2. навязати контакт зі священством і виднати від нього поміч;

3. уладити анкети для молоді й старших та цю справу докладно вияснити й візвати молодь, щоб у приписаному речинці зголосилась до „УСБ“;

4. підшукати кандидатів на звязкових між таборами праці й німецькою владою зпоміж учасників таборів праці;

5. підшукати людей, які зуміли б працювати в провіді таборів „УСБ“.

Імена й прізвища кандидатів під 4 і 5, їх адреси й життєписи слід надіслати негайно до УЦК у Кракові.

Усі референти О. н. М. і Р. при УДК і Делегатурах краківської області зголошені в центральнім уряді праці як звязкові УДК при відповідних урядах праці (Арбайтсамтах). Їх завданням дбати про відповідний контингент зголошених до таборів праці „УСБ“, ввєднювати звільнення для хворих і тих, що дійсно дають родині удержання, дбати, щоб української молоді не втягали до таборів праці польського „Баудінсту“.

Слід освідомити молодь, що праця в таборах є в краківській області обовязковою і, коли хто не згодиться добровільно до Українського Табору Праці (Українішер Гайматдінст), буде змушений працювати на

чужих теренах у таборах польського „Баудінсту“ між чужинцями. Молодь не може віддаватися ніяким оманам щодо тих таборів, мусить знати, що це є обовязок, що його може собі влєгчити тільки добровільним зголошенням.

Обовязковість участі в таборах праці зобовязує всю молодь, уроджену в рр. 1919 і 1920 на цілій краківській області, отже передусім на тих теренах треба повести негайно пропагандивну акцію добровільного

зголошування україн. молоді до „УСБ“, щоб охоронити українську молодь від участі в примусових таборах польського „Баудінсту“.

Уся відповідальність за переведення цієї акції спадає на референтів О. н. М. і Р., які є зобовязані докласти всіх зусиль і старань, щоб освідомити українську молодь про її обовязок та його совісне виконання. Пропагандивні матеріали вишле УЦК. Про справи „УСБ“ належить бути в тісному звязку з УЦК.

—о—

Фірер працює в найкращому настрої

Чінчар-Маркович про канцлера Гітлера

БУДАПЕШТ, 27. II. — Співробітниця по, за роботою. Розмова у Бергтофі — камадярського щоденника „Уй Мадяршаг“ зав мін. Чінчар-Маркович — відбулася серед найбільшої сердечності і найбільшого вирозуміння. Канцлер Гітлер знаходиться у дуже доброму психічному стані і зовсім не змінився від останньої зустрічі з югославянським міністром.

—о—

Японський нарід стоїть муром за пактом трьох

ТОКІО, 27. II. — Американська преса намагається зясувати справу приналежності Японії до пакту трьох великодержав як шкідливу для Японії. Американські зусилля зустрілися з гострою відпратою японського щоденника „Гочі Шімбун“.

Надого перед підписанням пакту трьох усі японці знали про протияпонські заходи американської влади. Японці знають також і те, що голова уряду Йомай і міністр закорд. справ Аріта прихильно відносилися до Злучених Держав і що Японія хотіла злагіднити бун

відносини зі Злученими Державами, але все те не вдалося.

Уошингтонські чинники повинні це зрозуміти, що Японія не боїться Злучених Держав ані не дозволить собі, щоб обіцянками впливали на її становище. „Японський нарід стоїть муром за пактом трьох великодержав, він рішений завести у східній Азії новий порядок і зліквідувати нічим неоправдані впливи Англії і Злучених Держав“ — кінчає свою статтю щоденник „Гочі Шімбун“.

Непохитна воля перемоги

Р И М, 27. II. — Історична промова Мусолінія є головною темою італійської преси. Вона підкреслює, що в обличчі грядучих рішальних подій цілий італійський нарід стоїть непохитно під наказами Мусолінія та рішений спільно з німецькими товаришами зброї вести боротьбу аж до повної перемоги. „Месаджеро“ добачує у словах Мусолінія духовий дороговказ для грядучих подій і вступ до переможного походу, що принесе батьківщині нову славу й нову могутність. Дуче доказував на основі фактів, що Англія не може виграти війни, навіть якби помагали їй Злучені Держави. Війна потриває довше або коротше, та остаточно Англія буде знищена. Мусоліні заповідає мир, опертий на кращому суспільному ладі, переповненому людськістю й справедливістю. В ім'я цього ідеалу італійці готові жертвувати своє майно й життя.

БОГДАН ЛЕПКИЙ

Крутіж

(Історичні малюнки з часів гетьмана Виговського).

Всі замовкли і через хвилину здавалося, буцім вони справді перед нею навколїшки стануть і почнуть мовити молитву.

„Я готова“ — озвалася. — „А тепер...“

Усі присіли на хвилину, щоб добро в хаті сідало. А як схопилися з лав, Устя зняла ікону, поблагословила нею достойну гостю та отак з іконою підвела її аж до воза.

„Бідна, бідна моя!“ — шепотіла. — „Покійні батько виплекали таку розкішну на те, щоб...“

І залилася слізами.

„Ну, рушай!“ — подав знак Улас і кілька їздців унирнуло в їмлу. Була це передня стежа. За хвилину зникли з очей і тільки глухий тупіт кількох підков подавав знак, де вони зникли.

Задудонів міст, заторохтіли квола колеса, і наші подорожні виїхали з Уласових воріт.

Озиралися. Ще тільки щось бовваніло за ними, зразу, як стирта, а далі, як величезний медвідь, що вийшов з ліса і дивиться на шлях.

Як у сні мерехтіли крізь мряку слабо освітлені вікна.

Озиралися.

„А добре пояс стягнй, щоб не розсипалися кості!“ — бігла за Уласом Устині сердито-добрячі слова.

Улас мовчав. Жалко було за жінкою.

„Кажу вам, полковнице“, — повернувся до Нечайки, — „це така жінка...“

30)

„Що кращої ти і в небі не дістанеш“ — докінчив за нього Босаковський.

І замовкли.

Хвилину їхали, як черці, і то черці, посварені зі собою. Ніхто пари з уст не пустив. Босаковський ноги обтулював Олені, бо ранок був студений тією їдкою, мокрою, осінньою студінню, що поганіша від морозу.

Помело на передню стежу гукав, щоб не відбігали задалеко, а Улас на охорону озирався, чи не прилишується.

Борис на буланім конику герцював біля воза, Уласів Петрусь по другому боці. Вони пильно розглядалися довкола, та нічого небезпечного не бачили й не чули. Шлях завмер. Тільки іноді зайчик перебіг дорогу, або лис майнув стрілою і сховався у мряці. Недоглоджені кості, потовчене черепя і порвані шматки одежі, обагрені кровю, вказували, куди перед кількома днями перейшла була розбішачька ватага.

Часом коні стригли ухами, полошилися і не хотіли йти. А як батогом присилювано їх — кидалися вбік і мало не перевертали воза. Це тоді, як доводилось проїздити поруч вбитої худобини, або людського трупа, що лежав при дорозі.

За кожним подувом вітру чути було згар.

„Песнголовці!“ — сердився Улас. — „Геть випалили оселі. Грабуєш, то вже чорт тебе бери, але пощо людям хату палити, та ще й під зиму!“

„Або пощо вбивати невинних?“ — питався Улас. — „Нема гіршої звірюки, як недобра людина“.

„Так воно, так“, — притакнув Помело. — „Христос не казав ближньому кривди робити. Але де ж сьогодні оті християни?“

„У небі“ — докинув Босаковський.

(Далі буде)

3 голосів преси

Суєзький канал заблокований

Про англійські транспортні ускладнення в Суєзькому каналі пише „Дойче Альгемайне Цайтунг“:

„В Суєзькому каналі працюють гарячково. Німецькі далеколетні бомбівники розбили бомбами в самій шийці каналу два кораблі, що зовсім затарасували переїзд. Сбинути кадовби розбитих кораблів неможливо, бо шийка каналу дуже вузька. Крім того перед і поза розбитими кораблями нагромадилося багато кораблів з тонажем на сотки тисяч. Світлинки, що їх привезли німецькі розвідки летунів, показують наглядно, як кораблі дзгою чергою, один за одним, чекають, коли нарешті звільниться дорога. Нині, після 14 днів, може вдасться частинно це зробити. Для Англії має Суєзький канал куди більше значіння, ніж тільки торговельного шляху: він є дорогою, якою йдуть усі харчеві транспорти для великих військових частин, що оперують у Півн. Африці. На боевому терені у Півн. Африці нема на ділі ніяких середників поживи, які можна було б на місцях зареєструвати. Тому транспортні ускладнення в каналі є для англійського командування ві стратегічної точки погляду,

дуже критичні в наслідках, не згадуючи вже про загально-торговельні труднощі. Суєзький канал скорочував морську дорогу між англійським островом і його колоніями на кругло 40 відс. В останньому році перед війною перепливали через канал під англійською прапорою 3.000 кораблів з тонажем поверх 17.4 мільйонів тон. Майже п'ятину цілого свого краму і кругло третину свого запотребування нафта перевозила Англія через той канал. Тепер, коли якийсь час не може ним користуватися, приходить їй спрямовувати свої кораблі довкола, попри Ріг Доброї Надії (південна Африка, — Ред.). Це продовжує дуже значно дорогу. Коли їхати з Бомбаю (Індія) через Суєз до Лондону, то треба зробити дороги 6.300 км., зате дорсга попри Ріг Доброї Надії дає 10.700 км. Це не тільки втрата часу, але й посередньо втрата тонажу, який для Англії нині важливіший, ніж коли-небудь давніше. Зрештою дорога через Середземне море є вже нині для англійських військових транспортів дуже тяжка, а для торговельних транспортів узагалі неможливою.

„Європа проти Англії“

Начальник закорд. уряду нац.-соціалістичної партії, райхслайтер Альфред Розенберг говорив на тему сучасного політичного положення на великому вселюдному вічу в Гамбургу. У своїй промові звернувся він майже виключно проти Англії, яка є винуватцем сьогоднішньої війни. „Фелькішер Беобахтер“ подає зміст тієї промови, з якої наводимо найбільш суттєві уступи:

„Проблема Європи стоїть нині перед кожною людиною. Великий, старий континент бачить перед собою острів, який здобули люди тої самої крові, що на континенті. З часом підбив для себе той острів багато земель. Ще нині видається він таким сильним, неначе б міг довести людей континенту до краю голодної смерті. Ми є свідками того, як воно на ділі виглядає.

Англія протиставилася сьогодні цілій Європі. Якщо говорять, що Англії не можна здобути, то це неправда, бо той острів продовж століть уже всяко здобували. В міру свого росту, Англія перемінилася із заступника Європи в за-

морських країнах на заступника заморських країн в Європі. Вона хоче панувати в Європі. Натемість ми хотіли відбудувати стару Європу, яка була б незалежна від заморського панування“.

Далі змалював Розенберг спроби Англії створити для свого народу нові гасла й нові пляни майбутнього, при чому вона запозичується у нац.-соц. програми, бо потребує нового соціального обличчя, бо потребує для своїх мас ідей.

„Таким чином Англія духово вже програла війну, бо для своєї пропаганди мусить нас уже нині духово обкрадати. Цей факт запевнює нас тим більше, що перемажемо Англію також політично й мілітарно.

Вже нині відбувається відбудова Європи. Є всякі роди революцій. Німеччина переживає революцію, що захопила нарід у всіх його верствах і колах. Нові ідеї сплелися з вояцьким духом Фридриха Великого й створили силу, яку ніхто, ніколи й ніде не розібе“.

Покидають уже й Болгарію

Кореспондент „Ноес Вінер Тагбл.“ пише з Білгороду:

„Політика“ повідомляє із Софії про замкнення тамошнього „Бритійського Інституту“, в провіді якого стояв англієць Литл, та про розв'язання „Англійського Клубу“. У своїй прощальній промові жалувалася Литл, що „теперішні вагітні події“ створили konieczність замкнення Інституту, але він надіється, що „положення по-

правиться“. Тоді він з радістю відновить діяльність Інституту. Після тихого й соромного відходу англіїців з Румунії та Болгарії, Югославія тепер, з природи речі, вдвоє і втриє більше виставлена на вплив англійської пропаганди, ніж до цього часу. Все-таки вже нині можна сказати, що англійський посів також і тут не зійде“.

Американський самообман

Американський „Національний Пресовий Клуб“ скликав в Уошингтоні конференцію американських кореспондентів, що вернулися саме з Європи та Азії, щоб обмінятися поглядами про теперішнє положення на цих обох континентах. На цій конференції обговорювали зокрема положення й вигляди Англії та діяльність англійської пропаганди. Визначний американський журналіст Робертсен ствердив перш за все, що англійська пропаганда видумувала, якщо повідомляла світ про будь-які спроби німецького десанту на англ. острові. „Вічно повторюване твердження, що Німеччина пробувала в серпні 1940 р. висадитися на англ. остров, є газетною качкою“ — заявив Робертсен. Взагалі англійська пропаганда дуже часто брехала, щоб підтримати на душі своїх земляків і робити відповідні настрої в Америці. „Дойче Альгемайне Цтг.“ обговорює цю конференцію та виступ Робертзена й завважує далі:

„Але все-таки в іншій точці Робертсен здається таки впаз жертвою британської пропаганди. Робертзена приймав у Білому Домі Рузвельт і тому відігравав він на цьому журналістичному конгресі особливо цікаву роль. Він признався до погляду, що блокада й налеті бомбовиків на німецькі міста викликали б революцію в Німеччині. Але його товариш Рейстон пояснив зараз же, що це все-таки не було б можливе перед 1942 р. Зацікавлення учасників конгресу зросло при цьому тим більше, коли Робертсен заявив, що такого самого погляду є президент Рузвельт. Рузвельт — сказав він — думає так само і так само рахується з вибухом революції в Німеччині. Ця дівачка надія на революцію товчється — як знаємо — також у головах деяких провідних англійців і вона є причиною, що Англія відкинула відклик до тверезого розуму й програла останню шансу.

Всі кореспонденти були зрештою доволі песимістично настроєні, якщо йшло про Англію. Всі вони погоджувалися, напр., що Німеччина

є супроти Англії на Балкані рішуче засильна. Німецькі господарські обіцянки є там куди більш привабливі й Англія не всилі їм нічого протиставитися. Представник „Геральд Трибюн“ у Токіо, Флейшер, остерігав перед недоцінкою рішучості Японії. Ніодни із журналістів не віщував перемоги Англії. Всі вони були згодні в тому, що Англії при американській матеріальній допомозі „може“ вдалося б відбити німецький наступ. Але при цій матеріальній допомозі вона виграти війну не зможе. Ця можливість мала б „деякі вигляди“ хіба тільки тоді, коли б Америка активно вступила в війну по стороні Англії“.

—O—

НА СЕРЕДЗЕМНОМУ МОРІ ГАРТУЄТЬСЯ НІМЕЦЬКО-ІТАЛІЙСЬКЕ БРАТЕРСТВО ЗБРОЇ

БЕРЛІН, 27. II. — Один з останніх збройних подвигів німецького летунства на Середземному морі живо нагадує слова Муссолінія, що він їх кілька днів тому звернув до членів фашистської партії в Римі. У сучасній війні всі фронти спільні. Італійські збройні сили ваяжуть значні ворожі сили на суші, на морі й у повітрі. Німецькі летунські сили на Середземному морі роблять зусилля, щоби ворога зламати й одночасно відтяжити свого союзника.

Згадане відтяження висловлюється в останніх атаках на британські кораблі з воєнним матеріалом і на конвой з військовими транспортами у східній частині Середземного моря. Хоч ворог нагально боронився, атаки були вдатні. 24. II. бомби попали у ворожий 15.000 тоновий корабель з військом. На кораблі спалахнула пожежа. Дві інші бомби так добре поцілили інший ворожий транспортний корабель містоти 10.000 тон, що його розбили і впродовж кількох хвилин затопили. Попереднього дня німецьке летунство знищило і затопило транспортний корабель містоти 10.000 тон. У такий спосіб гартується німецько-італійське братерство зброї у найбільше запальній точці воєнного терену — на Середземному морі.

—O—

— ЗАТОНУВ південно-африканський корабель „Савтерн Флов“.

— ГОЛОВА французької держави марш. Петен продовжує свою інспекційну поїздку по просторах чезайнятої Франції. Досі він уже відвідав Ріом, Гульозу, Марсей і т. д. Незабаром виїде до промислового міста Сен Етієн.

— АРХІЕПІСКОП Ліону і примас Галії кардинал Желіє відправив минулої неділі поминальне богослуження за поляглих. Після того виголосив проповідь про обов'язки супроти батьківщини.

— БРАЗИЛІЙСЬКИЙ щоденник „Газетта де Нотісіас“ дивується, що Геліфекс висловився за голодову блокадою, бо він має славу дуже богомільного. Геліфекс був основником Братства Молитви.

Ой, зацвіли фіялочки — зацвіли,
Аж ся гори з долинами — прикрили.
(Гаріака).

УВАГА! ВП. УПРАВІТЕЛІ ШКІЛ!

Весна надходить — пора зачати підготовку до СВЯТА ВЕСНИ, чи СВЯТОЧНОГО ЗАКІНЧЕННЯ ШК. РОКУ!

СПІВАНІК під наголовком

„Хай пісня лунає“

СТАНЕ ВАМ ДО ПОМОЧІ!

Містить 85 пісень і гагілок з нотами й текстами та методичним вступом. Ціна 2.— зол., з пересилкою 2.60 зол. Висилка тільки за готівку або за післяплатою.

ЖАДАЙТЕ В УСІХ КНИГАРНЯХ!

Замовляти: „Українське Видавництво“
Краків, Райхсштрассе 34.

Новинки

КАЛЕНДАР

ЛЮТНЯ

28. Пятниця — Онисима ап.

БЕРЕЗЕНЬ

1. Субота — мч. Памфила.

— УДК КРАКІВ вживає всіх українців міста Кракова, хворих на медуги, що вимагають доживлювання, згодитися з лікарськими свідченнями в нім, мові, що стверджували б факт медуги та рішучу констатацію доживлювання, в канцелярії Сусп. Опіки при УДК Краків, в цілі пороблення в тому напрямі заходів.

— ПРОВІД СЕКЦІЇ ІНЖИНІРІВ при УЦК у Кракові просить українське громадянство взяти участь у першій неофіційній частині Ширших Сходів Секції, що відбудуться дня 1. березня ц. р. в домі УОТ-Просвіти, Адольф Гітлер-Пляц 12/II, з рефератом інж. Л. Маслова: „Церковна архітектура старокняжої доби в Україні“.

71 1-1
ЧАЙНИЙ ВЕЧІР заходом Жіночої Секції УОТ Краків відбудеться в суботу 1. березня в саях УОТ Краків, Адольф Гітлер-Пляц 12/II. Початок в год. 20-й. Танкова музика, добірний буфет. Вступ за запрошеннями. — В и д і л.

— „УКРАЇНКА“ В НІМЕЦЬКІЙ ПРЕСІ. „Краковський Цайтунг“ ч. 46 помістив власну кореспонденцію з Ярослава д-ра К. п. з. „Мальовничі велич красок українських одягів“. Д-р К. пригадав, що українські освітні товариства тепер відновлюють давнє народнє мистецтво. В Ярославі відбувся вишиварський курс. На його закінчення улажено виставу українських одягів, давніх і сучасних. Особливо гарні були одяги з сіа Сяте й Сосинця. Були також одяги з Лемківщини та інших земель, заселених українцями. Вистава виявила велике багатство українського народнього мистецтва. Німці дуже численно відвідували цю незвичайно ядату виставу.

— У ВЕЛИКИХ шведських промислових заведеннях Еставік в Оре спалахнула велика пожежа. До тла згоріли: тартак, майстерні, сушарня й адміністративні будинки.

— ВИСТАВУ німецької книжки в Барсєльоні відідало досі 45—50.000 осіб. Виставу вже раз продовжили в минулому тижні. Це збільшило рух відвідувачів. Число експонатів збільшило з 3000 на 4000. Додатково ще зорганізували відділ музичних творів.

— НІМЕЦЬКА МОРСЬКА АРТИЛЕРІЯ успішно обстрілювала кілька ворожих кораблів, що біля Дуру хотіли переплисти Канад.

КОМУНІКАТ

Українського Допомогового Комітету в Кракові.

СПРАВА ДОДАТКОВИХ ХАРЧЕВИХ КАРТ
Повідомляємо, що додаткові харчеві карти для українців м. Кракова й округи видаватимуться виключно в УДК-Краків, вул. Льоретанська 18.

1. Усі українці м. Кракова й округи, що старатимуться про додаткові харчеві карти, мають принести зі собою: а) особисту виказку УДК (Авсвайскарте) або посвідку реєстрації в УДК; б) виказку вплачених датків до УДК; в) додаткову харчеву карту з місяця лютого ц. р. з печаткою Українського Консуму.

2. Додат. харч. карти видаватимуться в днях 28. лютого до 4 березня включно в год. 8—12 і від 15—17 в такому азбучному порядку:

28. лютого (пятниця) літери: А, Б, В, Г, Д, Е, Є, З, Ж.

1. березня (субота) літери: И, І, К, Л, М.

3. березня (понеділок) літери: Н, О, П, Р, С.

4. березня (второк) літери: Т, У, Ф, Х, Ц, Ш, Щ, Ю, Я.

Після визначеного речинця зголошень не приймається.

3. Подається до відома, що при зголошеннях треба подати точно вік дітей!

УДК-Краків.

ТЕЛЕГРАМА ГЕН. КАВАЛЄРА ДО МУСОЛІНІЯ.

РИМ, 27. II. — Шеф генерального штабу італійських збройних сил і головний командант в Альбанії ген. Кавалєро вислав до Мусолінія таку телеграму: „Війська, що воюють на грецько-альбанському фронті, старшини, підстаршини й вояки, вислухали Ваших слів з великим захопленням. Всі вони аж до останнього черейняті непохитним духом жертвенности й перемоги“.

Малий фейлетон

„Громадські промисловці“

Емерит Затичка не має постійного мешкання, а тут треба подати адресу, щоб пошта на неї переслала його емеритуру — 80 зол. місячно.

Просить він у відомій установі, щоб дозволили переслати на її адресу для нього гроші.

— Ха... — погоджуються тут. — Будь ласка, добре. Як тільки наспіють для вас гроші, негайно повідомимо вас...

Минає тиждень, минає другий, а про гроші ні слуху, ні духу.

Ходить він і допитується.

— На жаль, — кажуть йому — ще нема грошей для вас.

Затурбувався емерит. Іде на пошту. Довідується.

— О!... — дивуються тут. — Адже ми ще тому два тижні вислали вам гроші на подану адресу...

— Гм...

Іде емерит знову до установи й оповідає, що чув на пошті.

— А... Справді... — каже йому якийсь урядовець.

— Вибачайте, але я про те нічого не знаю. Це товариш. Він саме переказував, що гроші є для вас...

— Ну, а де ж цей товариш? Може хворий на грипу?

— Ні... Тільки він сьогодні вже тут у бюрі не буде. Він казав, щоб ви ввечері зайшли до „Коктайбару“ і там дістанете гроші...

Емерит — бідака, де йому до „Коктайбару“! Але нічого... Скрегоче зубами, а таки йде до „Коктайбару“.

— А... — дуже зрадів „товариш“. — Сідайте, побалакаємо... Добре, що ви прийшли... Гальо, обер! Дайте щось перекусити...

Ця „радість“ не конче подобається емеритові, але присідає до столика.

— Я чув, — запричікує скромно, — що гроші були вже тому два тижні.

— А що ж ви хотіли, — розсердився урядовець, — щоб я за вами по місті шукав?...

Махнув рукою емерит, їсть, не, їсть. Сюди-туди й крутиться вже йому в його непривичний до напиків голові.

За годину-дві підходить кельнер із рахунком.

— 30 зол.

— Ось тут маєте, — каже урядовець — ваші гроші: 30 зол. Решта дістанете на днях...

— Добре, а коли?

— Що питаєте, платіть і ходімо. Шкода часу... Заплатив емерит і вийшов.

— Знаєте, що? — каже вже на вулиці „товариш“. — Ходімо до Яна, там кава по турецьки, добре робить, як у голові шумить...

— Все одно... — каже емерит.

Пішли. І там треба було платити. Емерит не мав і позичив а конто в „товариша“. Скінчили в „Полтаві“. А в „Полтаві“ мильний настрій, ціни дешеві й „товариш“ роздобрів.

— З того, що вам належиться — каже він — мав би я дати всього 1 зол., а тут, бачите, виходить рахунок 2 золоті. Нехай страчу: доплачую цього золотого, а ви мені завтра обов'язково віддайте. Бачите: все зробив для вас, що лиш міг. Свої гроші дістали.

ШУМ.

Дальші відгуки промови Фірера

„ДВІ НАЦІЇ, АЛЕ ОДНА ВОЛЯ“ — ПИШЕ ІТАЛІЙСЬКА ПРЕСА.

РИМ, 27. II. — Італійська преса дальше займається промовами обох вождів. Вона зазначає, що у хвилині, коли світ ще переживав промову Мусолінія, прийшла промова канцлера Гітлера, що потверджує італійське становище й зміцнює та поглиблює загальне вражіння. Італійські щоденники згадують з великим вдоволенням признання Фірера для величезних заслуг Італії на різних фронтах у боротьбі проти спільного ворога — Англії. При тій нагоді італійські часописи висувають на перше місце ті слова канц. Гітлера, що заповідають справжню і дійсну морську війну впродовж найближчої весни.

Щоденник „Тевєре“ пише: „Весна зустріне як на півночі, так і на півдні непохитну волю далі продовжувати війну аж до остаточного розрахунку“. — „Дві нації, але одна воля“ — такий заголовок має стаття „Джорнале д' Італія“.

ВЕЛИКЕ ВРАЖІННЯ У БУДАПЕШТІ.

БУДАПЕШТ, 27. II. — Особливо сильне вражіння зробила на мадярів непохитна свідомість перемоги, з якою канцлер Гітлер і звесь німецький нарід очікують вирішальної боротьби, що наближається. Дуже сильно зазначають на Мадярщині повідомлення Фірера про те, що впродовж 48 годин німецькі підводні човни затопили 215.000 тон. Мадяри думають, що це знаменний вступ до морської війни підводними човнами, що саме тепер починається.

„Пештер Льюїд“ пише, що міркування Фірера ніде не могли зустрінутися з кращим зрозумінням і глибоким одобренням, як саме на Мадярщині. Після Версаю та сама спільна доля навістила й Німеччину й Мадярщину. Мадярський нарід бажає, щоб після сучасної війни скоро настав мир, спертий на тих правах народів, що їх ще вчора легковажили в Європі. Такий мир принесе новий мирний і творчий порядок.

„Мадяроршаг“ пише, що у хвилині, коли дозріває історичний зворот у долі Європи, слова канцлера Гітлера принесли свідомість сили, могутності та непохитну певність перемоги.

ПРОМОВА ФІРЕРА БЛИСКАВКОЮ РОЗІЙШЛАСЯ ПО БОЛГАРІЇ.

СОФІЯ, 27. II. — Вістка, що канцлер Гітлер промовляв з нагоди роковин заснування націонал-соціалістичної партії, розійшлася зі скорістю блискавки у столиці й цілому краю. Свідомість великого історичного моменту в добі великих і рішальних подій збільшила напруження. Скрізь, на кожному кроці болгари слухали при гучномовцях промову Фірера. На всіх величезне вражіння зробила фанатична певність перемоги в канцлера Гітлера та заповідь останніх рішень.

ВСЯ ДАНІЯ ПІД ВРАЖІННЯМ СЛІВ ФІРЕРА.

КОПЕНГАГА, 27. II. — Всі данські щоденники пишуть про недалеке вже завершення морської війни в березні й квітні. Дописи берлінських кореспондентів та їх власні пояснення займаються головню тими двома точками. Берлінський звітовик щоденника „Політикен“ пише, що теплі слова канцлера Адольфа Гітлера під адресою італійського союзника та згадка про його до теперішні подвиги доповнюють заяву Мусолінія, що Німеччина та Італія будуть спільно працювати, боротися й перемогати. Воля й рішучість бють зі слів Гітлера й Мусолінія.

—О—

— ГРЕЦІЯ знову звернулася з проханням до Злучених Держав доставити їй літаки.

— ПІСЛЯ ЗАЛОМАННЯ ФРАНЦІЇ Греція вже не в силі доповнювати своєї муніції. Французька зброя і муніція могла вистарчити Греції на 2 місяці.

— ЯПОНСЬКІ ЛЕТУНИ знову бомбардували міст на ріці Юйтунг. Згаданий міст мав велике значіння. Він поважно ушкоджений.

— АНГЛІЙСЬКИЙ уряд поширив закон про торговельні взаємини й товарів обороти з ворожими державами також і на Румунію.

— АНГЛІЙСЬКА АДМІРАЛІЦІЯ знову прогнала до втрати стежного корабля „Ормонд“. Родини моряків повідомлені про катастрофу.

— АМЕРИКАНСЬКИЙ міністр хліборобства заявив, що незабаром Англія замовить в Америці транспорт харчів.

— „ДЖІОРНАЛЕ Д'ІТАЛІЯ“ пише, що воєнні сили Англії на Середземному морі вже опинилися у пастці держав осі.

З відчитової салі

Українська раса

(Реферат д-ра Юрія Липи в Ярославі)

Д-р Юрій Липа виголосив 15. лютого н. р. а ті, що те робили, якраз заявляли тим своє під- в Ярославі відчит про українську расу як даїство. Ношення оселедця в козаків походить з продовження реферату д-ра І. Черкавського, давніх іранських часів, коли те явище означало виголошеного в січні н. н. »Раса й расизм«. Пролегант порушив чимало питань, зв'язаних з українством, не торкаючись антропологічних чи біологічних прикмет українців, підкреслюючи зате психодинамічні та культурні явища, питоми українському народові, що впродовж віків втворювали одну спільноту. Завданням »расизму« буде саме з одного боку пособлювати і плекати ці прикмети, що різко підкреслюють українство, вживаючи до того всіх суспільних секторів, і з другого боку очищувати національний організм від усіх зайвих йому і чужих впливів. Пристосування в нас має безумовно арійський параграф, як і другий, не менше важкий, а це параграф родини і родової тягости. Це значить, що все й усюди не признаватиме за українця людини, що її діти не є українцями.

Очищування раси слід повести і під оглядом фізичним, науковим і чисто мистецьким, культурним. Практично беручи справу, треба за вказівками артиста різьбяр Гаврилка провести ревізію української ноші з достосуванням до міста, хатньої обстанови, будівництва, малярства, а навіть спеціального розподілу часу праці, відповідного до нашого підсоння. Треба запрягти молодих людей, що посвятались би українській науці, що збагнули б (за вказівками українського вченого проф. Щербаківського) на живих ще доказах велич і силу української культури, що під кожним оглядом має безперервну тяглість від трипільської культури (3.000 літ до Христа), аж до наших часів. Коли порівняємо аразки тої першої культури з сучасними, хоч би вишивками, то зрозуміємо, що властиво нема таких видатніших сутніх змін. Тільки століття, що попередило нашу добу, під впливом чужої науки, чужої пропаганди й опії захитало наші уми, створюючи теорію меншвартости нашого народу у вислові поета: »Народе без пуття і честі«. Той же поет, а за ним і інші, насміхались, наприклад, із звичаю помазування болотом вибраного отамана Січі, уважаючи це за дикунство, тоді, як Щербаківський вказує на прастарий звичай, коли помазування землею означало благословенство землі на пана життя і смерті тієї землі, себто необмежену владу,

Реферат був дуже цікавий і порушив чимало питань.

Після рефрату вивязалася широка дискусія. Забирали голос: А. Добрянський, Охримович, м-р П. Ісаїв, м-р Р. Кузьницький, д-р Ю. Старосольський,

У дитини головка болить,
у матері — серце!

Чи Ви знаєте, як поступати, щоб
Ваші діти були гарні й здорові?

ПОРАДНИК

Мати й немовлятко

написав Д-р В. Ганківський
ВАС ПРО ВСЕ ПОІНФОРМУЄ
Й НАВЧИТЬ!

Ціна 2.— зол., з пересилкою 2.60 зол.

ЖАДАЙТЕ В УСІХ КНИГАРНЯХ!

Замовляти: „Українське Видавництво“
Краків, Райхсштрассе 34.

посадник М. Демкович-Добрянський і інші, що свідчать про живе зацікавлення справою.

Д-р Ю. Липа виголосив подібний реферат у Радимні, Нім. Перемислі й Переворську. Ом.

Короткі вістки

— ТУРЕЦЬКИЙ уряд проголосив конкурс на мавзолей для пок. Кемаля Ататюрка, що був першим президентом Туреччини. До конкурсу запросили турецьких і заграничних архітектів і різьбарів.

— ВІДОМИЙ БРОВАР У ПІЛЬЗНІ існує вже 100 літ. Саме тепер збільшують магазини цього бровару, так що вони зможуть помістити 1,200.00 гектолітрів пива.

— ІНСТИТУТ соціальної політики при господарській академії в Празі подає, що на 724.338 сільських господарств у Протектораті 96,7 відс. було нижче 20 гектарів.

— ПРОФ. МОРИСОН на американському гарвардському університеті почав пропаганду за там, щоб Злучені Держави перейняли Азорські острови.

— ЗНИЩЕННЯ КАВЕНТРИ. Головинний редактор щоденника »Міннеаполіс Стер«, що відбув подорож до Англії разом з Улке, ствердив, що в Кавентрі на 67.000 будинків знищено 51.000. Сам Улке заявив, що особливо велике враження викликало знищення незвичайно важких воєнних фабрик у Кавентрі. Німецькі повітряні атаки зовсім знищили один з найважливіших центрів англ. воєнного промислу.

— ЛЕТУНСЬКУ КОМУНІКАЦІЮ на лінії Рим—Буенос-Айрес наладнало італійське летунське товариство »Лятік«.

— ЗАНЕДУЖАВ 6. король Еспанії — Альфонс XIII-ий. Стан його здоров'я значно погіршується.

— Б. БОЛГАРСЬКИЙ МІНІСТР Смілов написав м. ін.: »Німеччина впродовж останніх 8 літ створила не тільки нові ідеї, нову армію, новий промисл і нову справедливість, але також нову дипломатію. У противенстві до давньої дипломатії — вона ясна, точна й щира. Найважливіша прикмета нової німецької дипломатії — це вміння доцінювати ширі приязні. Вона працює згідно з обдуманим планом«.

— ДАФ КУПЕР, англійський міністр інформації, заявив в одній промові в Оксфорді м. ін.: »З грудною весною треба очікувати нових боїв і терпіння. Нарід мусить бути приготований переносити ще більші терпіння«.

— В АМЕРИКАНСЬКОМУ СЕНАТІ виступили сенатори Тефт і Керрен дуже гостро проти допомоги для Англії.

— ЧІЛЕ має великі труднощі внаслідок англійської бльокади. 300.000 тонн чилійської салітри годі доставити для Єгипту, що спричинить великі втрати для обох зацікавлених країн.

ОГОЛОШЕННЯ

Дрібні оголошення

Роверові частини, акордеони, устні органки, батерії доставляє: Гуртівія Отто Зенкер, Краків, вул. Гродзка 43 і Брацька 6. Телефон 112-46, 161-55. 714 9-10

КНИЖКИ, листівки, часописи — поручає Українська Книгарня „ДЕШЕВА КНИЖКА“, Краків, БРАЦЬКА 9. 799 4-5

Купимо, згл. заміняємо, за наші видання книжку О. Маковця „Ярошенко“ (видання „Рідної Школи“ у Львові). „Українське Видавництво“, Вид. Відділ, Краків, Райхсштрассе 34/1. 856 2-3

КУРС

української стенографії

Після власної упрощеної методи зачинає ПРОФ. Я. МАРЧЕВСЬКИЙ, Краків, Адольф Гітлер-Пляц 9, III. п. Телефон 101-14.

Окремо навчання польської й німецької стенографії та машинописання.

Наука на високому рівні.

КОНКУРС

Союз Кооператив „Пробоем“ у Грубешеві розписує оцим конкурс на:

1. ДИРЕКТОРА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ. Першенство мають бувші ревізори РСУК, або довголітні люстратори ОСК. Знання німецької мови конечне.

2. НАЧАЛЬНИКА ТОВАРОВОГО ВІДДІЛУ. Вимоги: Самостійне ведення магазинів при Союзі Кооператив.

Платня після умови, місце до обняття від зарар. Прохання з перебігом життя й долученими посвідками слати на адресу: Союз Кооператив „Пробоем“ у Грубешеві, вул. Пілсудського 50.

863 2-3

Надзірна Рада.

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., ¼ сторінки 180 зол., ⅓ сторінки 150 зол., ⅕ сторінки 80 зол. МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметр ширини і п'ять (або його місце) і зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче. ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніальні по 50 сот. за слово. КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належність і на пересилку, а воді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.“: Передплату треба вислати згорі. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо вислати. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.

ВИСЛІЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки в Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Wagaebau Nr. 2.143. З Німеччини на чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.

З Протекторату: чеками „Українського Видавництва“ Postsparikasse Prag 78.513. Курс 1 нім марки 2 золоті; 1 чеської корони 20 лір. вислати грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати чітку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальник редактор М. Хомік у Кракові. Видає „Українське Видавництво“, Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. 200-11.

З друкарні „Нова Друкарня Денишкова“ під наказною управою, Краків, вул. Ожевиної 7, тел. 102-79.

Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag“ G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34. Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei“. Kommisarische Verwaltung. Krakau. Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79